

Budgetpublikation 2024-2027: Udvalgsafsnit BSU

Beskæftigelses- og Socialudvalget består af følgende delområder:

- Beskæftigelsesindsats
- Integrationsindsats, herunder sprogundervisning
- Dagpenge til forsikrede ledige
- Sygedagpenge og fleksjob
- Budgetgaranterede ydelser, herunder kontant- og uddannelseshjælp, revalidering ledighedsydelse og ressource- og jobafklaringsforløb
- Tilbud til voksne med særlige behov i form af bo- og dagtilbud, vejledning, beskyttet beskæftigelse, alkohol- og stofmisbrugsbehandling samt tilbud til voldsramte familier
- STU (særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse)
- Førtidspensioner, seniorpension, personlige tillæg og boligstøtte

Udvalgets opgaver er primært reguleret efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om en aktiv socialpolitik, lov om social service, retssikkerhedsloven samt lov om integration af udlændinge i Danmark.

OPGAVER OG ØKONOMI

I mio. kr. (2024-priser) +=indtægter -=udgifter	2024 udgifter	2024 indtægter	2024 Netto	2025	2026	2027
Integration	-69,7	46,9	-22,8	-31,3	-39,4	-39,7
Voksen og Social	-613,1	130,7	-482,3	-485,0	-483,2	-483,2
Førtidspension	-510,1	14,5	-495,6	-511,6	-521,2	-528,5
Øvrige overførselsindkomster	-100,4	8,8	-91,6	-92,3	-93,0	-93,6
Forsikrede Ledige	-127,4	0,0	-127,4	-131,8	-140,1	-144,5
Sygedagpenge & Flexjob	-384,7	145,7	-239,1	-239,0	-239,0	-235,2
Budgetgaranterede ydelser	-210,1	47,8	-162,3	-167,3	-173,7	-179,1
Beskæftigelsesindsats - Service	-29,8	0,1	-29,7	-29,7	-29,7	-29,7
Beskæftigelsesindsats - Overførsel	-98,4	17,3	-81,1	-82,8	-84,7	-87,7
Beskæftigelses- og Socialudvalget i alt	-2.143,6	411,8	-1.731,8	-1.770,9	-1.803,8	-1.821,2
Indeks			100	102	104	105

Tabellen ovenfor viser Beskæftigelses- og Socialudvalgets nettoudgiftsbudget i perioden 2024-2027 samt bruttobudget for 2024.

Beskæftigelses- og Socialudvalgets nettobudget udgør i alt 1.731,8 mio. kr. i 2024. Den største nettoudgiftspost er Førtids- og seniorpension (495,6 mio. kr.). Derefter er de største udgiftsposter Voksen og Socialområdet (482,3 mio. kr.) og Sygedagpenge og Flexjob (239,1 mio. kr.).

Udvalgets budget er bl.a. karakteriseret ved statslige refusioner, hvilket fremgår af de samlede forventede indtægter i budget 2024 på 411,8 mio. kr.

Økonomiudvalget besluttede (ØU 15. maj 2023, pkt. 173) en samlet besparelsesramme på 52,7 mio. kr. i 2024. Beskæftigelses- og Socialudvalgets andel udgør 6,2 mio. kr., som skal finansieres af områdets budgetramme.

Desuden aftalte Byrådet på sit seminar 20. juni, at udvalgene skal arbejde videre med omstilling af kernevelfærden for yderligere 150 mio. kr. fra 2025 og frem. Ved en ligelig fordeling af de 150 mio. kr. er Beskæftigelses- og Socialudvalgets andel 17,8 mio. kr.

På Beskæftigelses- og Socialudvalgets område er der i 2024 merudgifter for 8,3 mio.kr., der som udgangspunkt også skal findes finansiering til inden for udvalgets område. I 2023 har udvalget igangsat initiativer til at håndtere udfordringerne.

Ved budgetvedtagelsen blev følgende besparelsesblokke vedtaget på udvalgets område:

- 6,2 mio. kr. vedr. samtænkning af indgange og borgerrettede indsatser på social, job og sundhedsområdet.
- Besparelse på administration på udvalgets område betyder en budgetreduktion på 0,65 mio. kr. i alle år.

UDVIKLINGSTENDENSER

Socialområdet

Voksensocialområdet har igennem mange år væksten såvel på landsplan som i Roskilde Kommune. Tidligere var væksten forankret i aktivitetsstigninger, men de seneste år har stigningen primært kunnet tilskrives prisstigninger.

Udgiftsvæksten på voksenområdet er primært drevet af stigende udgifter til botilbud. I de senere år skyldes dette primært stigende gennemsnitspriser på grund af borgere med større støttebehov og flere sammensatte problemstillinger.

I 2022 blev budgettet på socialområdet i Roskilde Kommune tilført varig finansiering på netto 34 mio. kr., som resulterede i et regnskab for 2022 i balance.

Tilpasningen af budgettet i 2022 indeholder ikke rum til den vækst, som ses på landsplan. Det er derfor nødvendigt fortsat at arbejde målrettet med den styringsstrategi i Roskilde Kommune, som blev vedtaget i foråret 2022. Det er den løbende, strategiske styring af området, som skal frigøre et råderum til at finansiere såvel prisstigninger, ændringer i aktivitetsniveau og øvrige udfordringer på området også i 2023 og 2024.

Fokus på sammenhængende styring

Roskilde Kommune har besluttet at styrke bæredygtighed, borgerperspektiv og ressourcebevidsthed på voksensocialområdet i en samlet strategi for styring af området. Der arbejdes målrettet med denne styringsstrategi, som også skal medvirke til at skabe budgetbalance i 2024.

Styringsstrategien bygger på forskning og anbefalinger om styring af komplekse velfærdsområder, som bl.a. VIVE og KL gennem de seneste år har indsamlet. Aktuelt arbejdes målrettet med indsatser fordelt på 3 temaer.

- Tema 1: Der er fokus på visitation og opfølgning i sager
- Tema 2: Der er fokus på justering af tilbudskapacitet
- Tema 3: Der er fokus på samarbejdet mellem myndighed og udfører

Styringsstrategien rammesætter retningen for indsatser, udvikling og handleplaner på området ved at sætte fokus på både socialfaglig og økonomisk ressourcebevidst styring. Forskning viser, at god styring forudsætter, at begge elementer er til stede i samarbejdet om og med borgeren og begge dele fremgår af formålsparagrafferne i Serviceloven. Målet er, at borgeren oplever et samarbejde om at finde de bedste indsatser og muligheder med de ressourcer, der er til rådighed: Størst værdi for borgeren for pengene.

Med afsæt i styringsstrategien arbejdes der på en faglig omstilling på socialområdet. Der er udarbejdet kvalitetsstandarder, der beskriver visitationskriterier for de enkelte typer af ydelser. Tildeling af ydelser afgøres i visitationsudvalg med både myndighed og udfører. I sammenhæng med dette arbejde systemunderstøttes styringen, sådan at såvel medarbejdere som ledere dataunderstøttes løbende.

Styringsstrategien i Roskilde understøttes af flere af de centrale initiativer på socialområdet, herunder økonomaftalen mellem kommunerne og regeringen og 10-årsplanen for psykiatrien.

Økonomaftalen for 2024

Der er aftalt en række initiativer, der kan styrke kommunernes styringsmuligheder på det specialiserede socialområde.

- Der afsættes en særskilt anlægsramme med en tilhørende lånepulje målrettet udvikling af den kommunale botilbudskapacitet. Anlægsrammen/lånepuljen udgør 0,2 mia. kr. 2024, 0,6 mia. kr. i 2025 og 0,7 mia. kr. i 2026
- Der indføres en beløbsgrænse på 0 pct. for alternative tilbud i forbindelse med frit valg af botilbud
- Der indføres et takstloft for tilbud omfattet af selvmøderprincippet (krisecentre og forsorgshjem)
- Der etableres et nyt tilbud i regionalt regi målrettet borgere med dobbeltdiagnoser. Etableringen indebærer, at en del af de borgere, der i dag modtager rusmiddelbehandling i kommunerne, fremover skal modtage behandlingen i regionerne.
- De særlige pladser i psykiatrien konverteres til ordinære pladser i psykiatrien, som finansieres ligesom det øvrige regionale hospitalsvæsen.

10-årsplan for psykiatrien

Den tidligere regering og et bredt politisk flertal indgik i september 2022 en politisk aftale om en 10-årsplan for psykiatrien og mental sundhed. Samlet set tilførte aftalen psykiatriområdet 0,5 mia. kr. årligt fra 2023 og frem.

På voksenområdet igangsættes tre initiativer med særlig relevans for kommunerne:

- en forsøgsordning med fleksible pladser i kommunerne til borgere, der udskrives fra behandlingspsykiatrien,
- en forsøgsordning med sociale mentorer i kommunerne til støtte til borgere i eget hjem efter udskrivelse fra behandlingspsykiatrien og
- et initiativ omhandlende kvalitetsløft i socialpsykiatrien.

SVM-regeringen har ud over den politiske aftale fra september 2022 med regeringsgrundlaget 'Ansvar for Danmark' besluttet at afsætte yderligere 3 mia. kr. til en ny 10-årsplan for psykiatrien, således at psykiatriområdet samlet set løftes med 3,5 mia. kr. over de næste 10 år.

Beskæftigelsesområdet

Området er primært omfattet af forvaltningens konjunkturvurdering på overførselsudgifterne, som danner grundlag for budgettet.

Overførselsudgifterne i kommunerne er under ét dækket af staten enten via tilskud, refusion eller budgetgaranti.

Kommunernes nettoudgifter på flygtninge- og integrationsområdet, dvs. udgifter efter fratæk af direkte tilskud (grund- og resultattilskud), statsrefusion og huslejeindtægter, finansieres af kommunen inden for Jobcenterets ramme. Det drejer sig fx om udgifter til midlertidig boligplacering, udgifter forbundet med modtagelse af flygtninge mv. Overførselsudgifter på flygtninge- og integrationsområdet er omfattet af budgetgarantien.

Konjunkturvurderingen til budget 2024 er foretaget medio 2023, og er en afvejning mellem den landsdækkende vurdering af forventningerne til udvikling i ledigheden, som foretages i forbindelse med indgåelse af økonomiaftalen mellem KL og Regeringen, samt en vurdering af den konkrete udvikling i Roskilde Kommune. Forventningen er, at den lave ledighed fortsætter også ind i 2024, dog med en let stigende tendens.

På landsplan forventes forbruget på sygedagpengeområdet forsat at ligge højt, hvilket hænger sammen med den historisk høje beskæftigelse. Endvidere ses der en forsat stigning i antallet af førtidspensionister, hvilket giver et stigende forbrug i 2023. Denne udvikling ventes at fortsætte også ind i 2024.

Modtagelse af ukrainske flygtninge

Indsatsen for at hjælpe de ukrainske flygtninge der kommer til kommunen medfører en række nye og ændrede opgaver for kommunen. Der er dels en akut og midlertidig hjælp i forhold til selve modtagelsen og en mere langsigtet hjælp i forbindelse med at hjælpe ukrainerne i gang i det danske samfund. Prognosen for de udgifter der er knyttet til at hjælpe de mange ekstra borgere, der modtages, er forsat usikker, og er både afhængig af antallet der modtages og af den indsats der igangsættes samt resultaterne i form af job og uddannelse.

Regeringen og KL har i økonomiaftalen for 2024 aftalt at følge op på håndteringen af fordrevne fra Ukraine i 2024 i forbindelse med økonomiaftalen for 2025. Der er således ikke givet hverken finansiering eller serviceramme til håndtering af fordrevne fra Ukraine i 2024. I oktober 2023 blev særloven for fordrevne fra Ukraine forlænget 1 år frem til og med marts 2025

Lovændringer

Ny ret til tidlig pension

Ret til tidlig pension (den såkaldte Arne-pension) blev vedtaget i 2020 og er først fuldt implementeret i 2024. Roskildes andel af finansieringen øges med 4,9 mio. kr. i 2024, herefter har Roskilde samlet har afgivet 15,4 mio. kr. til ordningen.

Nytænkning af beskæftigelsesindsatsen

For at finansiere "Ny ret til tidlig pension" er det aftalt, at nytænkningen af beskæftigelsesindsatsen samlet set skulle tilvejebringe en besparelse på 1,1 mia. kr. fra 2024 og frem inden for jobcentrenes samlede indsatsområde. Der er to delaftaler hvoraf 1. delaftale blev indgået i juni 2021 (var en del af Lov- og Cirkulæreprogrammet fra juni 2022) og har virkning fra 2022 og frem og bestod af følgende elementer:

- Samtaler over video eller telefon (fra 2022)
- Færre proceskrav for indsatsen til uddannelseshjælpsmodtagere (fra 2022)
- Ret til mentor ved overgang til uddannelse (fra 2022)

Partierne bag aftalen indgik i juni 2022 anden delaftale, som realiserer den sidste del af besparelsen, altså for 2023 og frem. Aftalen indeholder følgende elementer:

- Besparelse på tilbud indenfor "øvrige vejledning og opkvalificering" (fra 2023)
- Besparelse på administrationsudgifter i jobcentre (fra 2023)
- Mulighed for digitale samtaler de første 6 måneder (fra 2023)
- Mulighed for arbejde jobrettet for unge gøres permanent (fra 2023)
- Mindre forenklinger bl.a. fjernes krav om kommunal beskæftigelsesplan (fra 2023)
- A-kasser får fra 1. januar 2024 ansvaret for kontaktførelsen for de forsikrede ledige de første 3 måneder af ledighedsforløbet (fra 2024)

Hovedvægten af besparelserne ligger i en reduktion i øvrige vejledning og opkvalificeringstilbud til borgerne samt en reduktion af administrationsudgifter til sagsbehandling i jobcentre. Fra 2024 vil overflytningen af ansvaret for de forsikrede ledige til A-kasserne betyde en yderligere besparelse på udgifterne til sagsbehandling.

Ny lovgivning på vej

Det fremgår af regeringsgrundlaget at beskæftigelsesindsatsen skal gentænkes. Jobcentre nedlægges og der skal spares 3 mia. kr. på landsplan. Regeringen har efterfølgende nedsat en ekspertgruppe, som skal komme med forslag til fremtidens beskæftigelsesindsats kan se ud. Ekspertgruppen kommer med deres anbefalinger til juni 2024.

Regeringen har i oktober 2023 sammen med dele af Folketinget indgået aftale om at gennemføre en reform af kontanthjælpssystemet, som har til formål at forenkle systemet, understøtte af flere kommer i arbejde og hjælpe børnene hvis forældre er på kontanthjælp. Aftalen indebærer blandt andet, at man indfører tre grundlæggende satser, afskaffer 225-timersreglen og indfører et mere lempeligt fradrag for arbejdsindkomster. Det forventes at det nye system vil træde i kraft 1. juli 2025 og vil øge arbejdsudbuddet med 750 fuldtidspersoner på landsplan, når den er fuldt indfaset.

Med finanslovsudspillet for 2024 vil regeringen permanentgøre muligheden for at visse ledige kan opkvalificere sig på 110 pct. af dagpengesatsen inden for brancher med mangel på arbejdskraft.

Regeringen har i september 2023 indgået en aftale med arbejdsmarkedets parter om at videreføre og udvide den såkaldte igu-ordning (Integrationsgrunduddannelsen) frem til 2028, så flere får mulighed for at komme i arbejde via et igu-forløb. Målgruppen vil fremover omfatte flygtninge og alle grupper af familiesammenførte i alderen 18-50 år med en opholdstid på op til 20 år. Desuden styrkes ordningen med et skærpet fokus på danskundervisning, ligesom der fremover etableres et antal fagspecifikke retninger for at styrke og målrette skoledelen.

POLITISKE MÅL

Der er vedtaget følgende politikker på udvalgets område. Politikkerne tages jævnlige op til revision og kan ses ved at følge de viste links herunder.

Socialpolitik

Politik for sociale indsatser på voksenområdet omhandler en samlet politik for sociale indsatser på voksenområdet. Visionen i politikken er at styrke den enkelte borgers tryghed og muligheder i livet gennem uddannelse, stærke fællesskaber og en solid kerneservice. Borgere med behov for sociale indsatser får en virksom støtte fra et fællesskab mellem kommunale medarbejdere, civilsamfund og erhvervsliv, så den enkelte kan leve en tilværelse så tæt på det, som den enkelte ønsker og formår.

Kernevelefærden kan udvikles ved at nytænke flere sociale indsatser, der bygger på et samspil mellem borgeren selv, borgerens sociale netværk, kommunen, frivillige personer, foreninger, civilsamfundet i øvrigt og erhvervslivet.

Pårørendepolitik

Byrådet vedtog i 2017 en Pårørendepolitik. Pårørendepolitikken skal sikre, at de pårørende til borgere med fx handicap, psykiske problemer, sygdom og aldersbetingede funktionsnedsættelser bliver hørt og inddraget, når der skal skabes en så god livskvalitet for borgerne som muligt.

Pårørende er en bred kreds af mennesker, der har forskellige relationer og roller i forhold til en borger med fx handicap, psykiske problemer, sygdom eller aldersbetinget funktionsnedsættelse. Pårørendepolitikken omfatter både det at være pårørende og den støtte, en pårørende kan være for borgeren.

Overførselsudgifterne er omfattet af budgetgarantien, så kommunernes nettoudgifter under ét dækkes enten via tilskud, refusion eller budgetgaranti.

Udgifterne til modtagelse i øvrigt er ikke finansieret og skal afholdes inden for Jobcentrets budgetramme. Det drejer sig fx om udgifter til bolig, helbredsundersøgelser og beskæftigelsesindsatser.

Byrådets vision er, at pårørende:

- oplever at være en vigtig samarbejdspartner for at skabe så god livskvalitet og trivsel som muligt for borgeren
- oplever at der er opmærksomhed og støtte til pårørende, som selv kan være berørte og belastede af situationen
- oplever et godt samarbejde og en god dialog mellem pårørende, borgeren og kommunens ansatte.

Integrationspolitik

Roskilde Kommunes integrationspolitik sætter fokus på værdierne: Lige muligheder, ressourcer, fællesskab og medborgerskab, og vil danne rammen om udviklingen af integrationsindsatsen de kommende år. Alle borgere i Roskilde Kommune skal - uanset etnisk oprindelse - have lige muligheder for at tage en uddannelse eller et job og være aktive medborgere. Integrationspolitikken er vedtaget i Byrådet den 29. januar 2020.

Beskæftigelsespolitik

Beskæftigelsespolitikken sætter fokus på at skabe "Et arbejdsmarked i balance" gennem nøgleordene: Målrettet, individuel, sammenhængende og virksomhedsrettet, og vil danne rammen om udviklingen af beskæftigelsesindsatsen de kommende år.

- Fokus på at skabe et målrettet og effektivt forløb fra det øjeblik borgeren træder ind i jobcentret.
- Tilrettelæggelse af individuelle forløb med fokus på en værdig indsats, der giver mening og effekt for den enkelte.
- Skabe synergi mellem det lokale erhvervslivs behov for arbejdskraft og borgernes muligheder for at komme i job.

Beskæftigelsespolitikken er vedtaget i Byrådet den 29. april 2020.

NYT I BUDGET 2024

Med udgangspunkt i budgetforligets vision: 'Velfærd skaber vi sammen', arbejdes der med pejlemærkerne for omstilling af kernevelfærden i udvalgene frem til byrådets forårsseminar. Hvert enkelt udvalg udarbejder en plan for dette udviklingsarbejde, jf. budgetaftalen for 2024-2025.

Herunder vises øvrige initiativer i budgettet med angivelse af, hvordan og hvornår forvaltningen foreslår, at de nærmere udmøntes.

Reduktioner

Samtænkning af indgange og borgerrettede tilbud på social-, job- og sundhedsområdet betyder en budgetreduktion på 6,2 mio. kr. i alle år. Der er igangsat en proces, som løber indtil januar 2024. Udvalget orienteres løbende om udmøntning af forslaget.

Besparelse på administration på udvalgets område betyder en budgetreduktion på 0,65 mio. kr. i alle år, der udmøntes administrativt.

Nyt botilbud Mariehusene - anlæg

Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2024, 0,8 mio. kr. i 2025, 1,2 mio. kr. i 2026 og 8,5 mio. kr. i 2027 i anlægsplanen til proces for etablering af nyt botilbud. Der er løbende politisk behandling af status for det nye botilbud.

NØGLETAL

Nøgletalsbeskrivelse (2023-priser)	Regnskab 2022	Budget 2023	Budget 2024
INDSATSER			
Voksen og handicap			
Antal voksne med særlige behov i midlertidige botilbud 1)	109	109	114
Antal voksne med særlige behov i længerevarende botilbud inkl. botilbudslignende tilbud 1)	176	176	171
Antal voksne med socialpædagogisk støtte i gruppeforløb eller eget hjem 2)	516	513	513
Antal roskildeborgere på Kvindekrisecentre	42	36	49
Antal roskildeborgere i alkoholbehandling 3)	360	364	398
Antal roskildeborgere i stofmisbrugsbehandling 3)	254	294	294
YDELSER			
Førtidspension			
Antal modtagere af førtidspension	2.624	2.754	2.828
Nettoudgift pr. borger i 1.000 kr.	134	142	157
Seniorpension⁴			
Antal modtagere af seniorpension	254	325	406
Nettoudgift pr. borger i 1.000 kr.	162	151	165
Sygedagpenge			
Antal helårspersoner	1.349	1125	1.052
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	105	103	123
Kontanthjælp			
Antal helårspersoner	535	330	427
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	102	111	105
Uddannelseshjælp			
Antal helårspersoner	372	368	359
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	91	72	74
Arbejdsløshedsdagpenge			
Antal helårspersoner (fuldtidspersoner på Jobindsats.dk)	826	661	947
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	154	137	134
Revalidering			
Antal helårspersoner	12	12	9
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	143	165	160
Løntilskud til fleksjob			
Antal helårspersoner	932	809	896
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	97	112	144
Ledighedsydelse (ledige fleksjobvisiterede)			
Antal helårspersoner	155	184	137
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	158	154	172
Ressourceforløb			
Antal helårspersoner	334	282	323
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	128	120	131
Jobafklaring			
Antal helårspersoner	125	150	103
Nettoudgift pr. helårsperson i 1.000 kr.	112	92	116

1) Defineret som beregnede helårspladser. Budgettal er forventede antal helårsborgere.

2) Defineret som beregnede helårspersoner, der modtager enten § 85 socialpædagogisk støtte, § 82 a, forebyggende gruppebaseret hjælp og støtte eller § 82 b, individuel socialpædagogisk støtte.

3) Gennemsnitligt antal borgere i behandling i året inkl. medicinsk behandling og eksterne aktører.